

Priručnik o suzbijanju praksi diskriminacije na osnovu naglaska u obrazovanju

ZAKLJUČAK

Co-funded by
the European Union

2022-1-IT02-KA220-SCH-000087602

This project has received funding from the European Union Erasmus+ programme under grant agreement n. 2022-1-IT02-KA220-SCH-000087602. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. Further information is available at <https://www.circe-project.eu/>.

Zaključak

Laura Melgão, Ricardo Pereira

Ovaj priručnik razvijen je s ciljem pružanja podrške nastavnicima jezika u stvaranju inkluzivnijeg i tolerantnijeg okruženja u učionici kada je riječ o varijacijama u akcentu. U sve globaliziranijem obrazovnom svijetu, škole se odlikuju rastućom jezičkom i kulturnom raznolikošću, a učenici se susreću sa drugim učenicima iz različitih sredina, koji na različite načine govore istim jezikom. U tom kontekstu, suočavanje sa diskriminacijom na osnovu akcenta u obrazovanju ne predstavlja marginalno pitanje, već ključno pitanje jednakosti, inkluzije i obrazovne pravde.

Učenici i nastavnici širom svijeta dijele slična iskustva, zabrinutosti i očekivanja, a sve se to prvenstveno odvija putem jezika. Shodno tome, jezik ima centralnu ulogu ne samo u komunikaciji, već i u izgradnji društvenih odnosa i iskustava učenja. Varijacije u akcentu neizbježan su dio tih iskustava i predstavljaju prirodan i vrijedan izraz jezičke i društvene raznolikosti. Stoga ih ne treba tretirati kao nedostatak koji treba ispraviti, već kao ravnopravan i prihvaćen izraz individualnog jezičkog identiteta.

U skladu s tim, ovaj priručnik nastoji premostiti jaz između teorije i prakse kombinovanjem sociolingvističkih istraživanja s nastavnom praksom u učionici. Dio I pokazuje kako akcentizam funkcioniše u specifičnim nacionalnim i obrazovnim kontekstima, oslanjajući se na empirijske podatke kao što su verbalni testovi (verbal guise tests), analize udžbenika, intervjui i jezičke autobiografije. Ovi podaci ukazuju na to da se stavovi prema akcentima uče, društveno se učvršćuju i duboko su ukorijenjeni u obrazovnim praksama.

U svjetlu rezultata predstavljenih u prvom dijelu CIRCE priručnika, u Dijelu II ponuđeni su konkretni pedagoški odgovori u obliku nastavnih priprema, aktivnosti i materijala za podizanje svijesti. Ovi materijali posebno su osmišljeni kako bi olakšali nastavnicima da u svojim učionicama učine jezičku raznolikost vidljivom i vrednovanom. Umjesto promovisanja jednog modela „ispravnog“ govora, materijali potiču kritičko slušanje, empatiju i komunikacijsku fleksibilnost — vještine koje su od ključne važnosti u višejezičnim društvima. Osim toga, priručnik

naglašava ulogu nastavnika ne kao neutralnih prenosilaca jezičkih normi, već kao ključnih aktera u oblikovanju inkluzivnih stavova i praksi.

Projekat CIRCE ne pretendira da ponudi konačne odgovore ili brza rješenja za problem diskriminacije na osnovu akcenta. Ipak, kroz rad s materijalima predstavljenim u ovom priručniku, edukatori su podstaknuti da učine važan korak ka stvaranju okruženja za učenje u kojem svi učenici mogu govoriti, biti saslušani i biti cijenjeni — bez obzira na to kako zvuče.

Prevodi ovog dijela na engleski, italijanski, njemački, i portugalski su dostupno ovdje:

<https://www.circe-project.eu/conclusion/>